

Dosarul nr.3ra-913/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (O. Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Xenofon Ulianoschi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei, împotriva deciziei din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Xenofon Ulianoschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând recunoașterea nefondată și ilegală a deciziei și refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U2656/20 din 04 decembrie 2020, prin care s-a refuzat în satisfacerea cererii prealabile, cu privire la obligarea recalculării pensiei și încasarea diferenței la pensie, anularea integrală a deciziei și refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-2656/20 din 04 decembrie 2020, prin care s-a refuzat în satisfacerea cererii prealabile, cu privire la obligarea recalculării pensiei și la încasarea diferenței la pensie, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale (Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău) să recalculeze și să achite pensia pentru vechimea în muncă, pentru perioada 01 aprilie 2015 până la 31 decembrie 2019 și încasarea daunei morale de la directorul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantului în sumă de 60 000 de lei, 75% dintre care urmează a fi transferați în contul unui azil de bătrâni.

În motivarea acțiunii Xenofon Ulianoschi a indicat, că a activat în funcția de judecător din 06 aprilie 1986, judecător și vicepreședinte al Judecătoriei Tiraspol până

în luna noiembrie 1991, iar din luna noiembrie 1991 până la 04 august 1992 - judecător în cadrul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Parlamentului nr. 1152 din 04 august 1992 a fost ales în funcția de vicepreședinte al Tribunalului militar al or. Chișinău.

Conform decretului Președintelui Republicii Moldova din 04 octombrie 2006, a fost numit, prin transfer, în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decretul Președintelui Republicii Moldova din 13 mai 2008 a fost numit în funcție de vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova din 11 iulie 2012 a fost reconfirmat, în funcția de vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău pentru un termen de 4 ani, iar din anul 2016 până la 31 decembrie 2019 a activat în funcție de judecător la Curtea de Apel Chișinău.

Reclamantul a menționat că, începând cu 02 noiembrie 2010, beneficiază de pensie în baza Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, cuantumul pensiei fiind stabilit în mărime de 80 % din salariul de funcție al judecătorului Curții de Apel.

Reclamantul a invocat că, asigurarea cu pensii a judecătorilor este reglementată prin Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, care sunt acte juridice speciale, unitare și obligatorii. Respectiv, legile menționate supra nu prevăd reducerea cuantumului pensiei stabilite judecătorilor, iar careva restricții în acest sens nu se regăsesc nici în tratatele internaționale în domeniul dat, la care Republica Moldova este parte.

Modul de calculare a pensiei unui judecător care beneficiază de acest drept a fost reglementat de art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și art. 461 din Legea nr. nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011, au fost declarate neconstituționale prevederile art. 46¹ din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, cât și art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, au fost abrogate art. 46¹ din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii și art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului are următorul cuprins, judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55 % din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani - de 3 %, dar în total nu mai mult de 80 % din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Reclamantul susține că, la 02 noiembrie 2010, avea stagiul de judecător mai mare de 24 ani.

Articolul 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului, statuează că pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări și fără ca legislatorul să facă diferență între judecătorii aflați în funcție și cei demisionați.

Reclamantul consideră că, la adoptarea legii menționate supra, legislatorul s-a ghidat de hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000, prin care s-a statuat, că la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice, este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, consfințit în Legea cu privire la statutul judecătorului, întru respectarea principiului respectării drepturilor dobândite anterior în mod licit.

Potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor, salariul de funcție al judecătorului din cadrul curții de apel se stabilește în cuantum de: a) 4,0 salarii medii pe economie pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcția de judecător de până la 15 ani; b) 4,3 salarii medii pe economie pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcția de judecător de peste 15 ani.

Reclamantul menționează că, are o vechime în muncă de judecător mai mare de 33 de ani.

Potrivit art. 10 din Legea enunțată supra, prevederile art. 4 se pun în aplicare după cum urmează: a) de la 01 ianuarie 2014, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 80 % din salariile de funcție prevăzute la articolul 4; b) de la 01 aprilie 2015, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 90 % din salariile de funcție prevăzute la articolul 4; c) de la 01 aprilie 2016, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin conform articolului.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 04 decembrie 2014, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015 în mărime de 4500 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație, iar prin hotărârea Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015 a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Prin prisma prevederilor art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului, pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări, coroborate cu alin. (3) art. 4 din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor, începând cu 01 aprilie 2016, pensia sa constituia 80 % din salariul de funcție al judecătorului în exercițiu, însă, i s-a calculat și achitat lunar pensia în cuantum mai mic, adică în cel de până la 01 aprilie 2015, astfel în perioada 01 aprilie 2015 – 31 decembrie 2019 pensia urma a fi calculată și achitată în cuantum de 80 % din salariile de funcție prevăzute la art. 4 din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013.

Reclamantul consideră că, prevederile care se conțin în art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, potrivit cărora judecătorii care beneficiază de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător vor primi pensie în mărimea stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi, urmează a fi aplicate în coroborare cu prevederile art. 32 din Legea cu

privire la statutul judecătorului, care a fost modificat tot prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și care are următorul cuprins, pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Consemnează că, art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative nu se referă la Legea cu privire la statutul judecătorilor, legislatorul omițând să indice care lege a fost modificată prin această normă.

Reclamantul menționează că, diminuarea cuantumului pensiei calculate, precum și restricțiile la plata pensiilor stabilite judecătorilor în modul prevăzut în lege, contravin art. art. 6, 16, 43, 47, 54 și art. 116 din Constituție, principiilor fundamentale despre independența organelor judiciare, consfințite în rezoluțiile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite nr. 40 din 29 noiembrie 1985 și nr. 146 din 13 decembrie 1985, precum și în Carta Europeană cu privire la statutul judecătorului, potrivit căreia cuantumul pensiei judecătorului trebuie să fie, cât de apropiat posibil de nivelul ultimei sale remunerări.

Reclamantul a mai indicat că, în scopul soluționării acestui litigiu pe cale extrajudiciară, a adresat la 09 octombrie 2020 Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Buiucani cerere de recalculare a pensiei, fiind în funcția de judecător și vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău pentru perioada anilor 2015 - 2019, anexând toate documentele necesare, iar prin scrisoarea nr. 7418 din 18 noiembrie 2020, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Buiucani, i-a comunicat că nu a admis cererea și a remis cererea după competență Casei Naționale de Asigurări Sociale.

La 25 noiembrie 2020, s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale, iar la 07 decembrie 2019 a primit răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-2656/20 din 04 decembrie 2020, prin care i s-a refuzat în satisfacerea cererii, fapt ce l-a determinat să adreseze în instanța de judecată.

Reclamantul consideră nefondată și ilegală decizia și refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-2656/20 din 04 decembrie 2020, prin care i s-a refuzat în satisfacerea cererii cu privire la recalcularea și încasarea diferenței la pensie or, această decizie a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. U-2656/20 din 04 decembrie 2020, prin care s-a refuzat în satisfacerea cererii cu privire la recalcularea și încasarea diferenței la pensie, urmează a fi anulată integral, iar Casa Națională de Asigurări Sociale să fie obligată să recalculeze și să achite pensia pentru vechimea în munca, pentru perioada 01 aprilie 2014 până la 21 decembrie 2019, în corespundere cu art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iunie 1995, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Prin încheierea protocolară din 04 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admis renunțul lui Xenofon Ulianovschi la pretenția privind repararea prejudiciului moral în cuantum de 60000 de lei (f.d.101 verso).

Prin hotărârea din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Xenofon Ulianovschi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la recalcularea și achitarea pensiei.

A fost recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale, exprimat în răspunsul nr. U-2656/20 din 04 decembrie 2020, privind satisfacerea cererii cu privire la recalcularea și achitarea pensiei judecătorului în demisie Xenofon Ulianoschi.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite judecătorului în demisie Xenofon Ulianoschi, pensia pentru vechimea în muncă, pentru perioada 01 aprilie 2015 până la 31 decembrie 2019.

La 02 martie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.113), iar la 13 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.117-120).

Prin decizia din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, Xenofon Ulianoschi a activat în funcția de judecător din 06 aprilie 1986, judecător și vicepreședinte al Judecătoriei Tiraspol până în luna noiembrie 1991, iar din luna noiembrie 1991 până la 04 august 1992 a activat în calitate de judecător în cadrul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău. În cariera de magistrat prin hotărârea Parlamentului nr. 1152 din 04 august 1992, Xenofon Ulianoschi a fost ales în funcția de vicepreședinte al Tribunalului militar al or. Chișinău. Potrivit decretului Președintelui Republicii Moldova din 04 octombrie 2006, Xenofon Ulianoschi a fost numit, prin transfer, în funcție de judecător la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decretul Președintelui Republicii Moldova din 13 mai 2008, Xenofon Ulianoschi a fost numit în funcția de vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău, prin decretul Președintelui Republicii Moldova din 11 iulie 2012 fiind reconfirmat, în funcție de vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău pentru un termen de 4 ani.

Xenofon Ulianoschi începând din anul 2016 până la 31 decembrie 2019, a activat în funcție de judecător în cadrul Curții de Apel Chișinău, astfel încât, începând cu 02 noiembrie 2010, i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă ca judecător, calculată în mărime de 80% față de salariul funcției de judecător al Curții de Apel Chișinău.

La 09 octombrie 2020, Xenofon Ulianoschi s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Buiucani cu cerere, solicitând recalcularea și achitarea pensiei pentru vechimea în muncă, pentru perioada 01 aprilie 2015 – 31 decembrie 2019, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, iar prin scrisoarea nr. 7418 din 18 noiembrie 2020, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Buiucani, a comunicat reclamantului Xenofon Ulianoschi că a remis cererea după competență Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Urmare a dezacordului reclamantului cu răspunsul oferit de Casa Națională de Asigurări Sociale nr. U2656/20 din 04 decembrie 2020, prin care s-a fost refuzat în recalcularea pensiei pentru perioada 01 aprilie 2015 – 31 decembrie 2019, din lipsa de temei, Xenofon Ulianoschi, la data de 23 noiembrie 2020 a înaintat cerere prealabilă,

solicitând Casei Naționale de Asigurări Sociale admiterea cererii depuse la 09 octombrie 2020, recalcularea și achitarea pensiei pentru vechimea în muncă, pentru perioada 01 aprilie 2015 – 31 decembrie 2019, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Instanța de apel a conchis că, Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat și incorect a refuzat în recalcularea pensiei reclamantului, pentru perioada 01 aprilie 2015 – 31 decembrie 2019, ultimul fiind privat de dreptul dobândit anterior legal, prin aplicarea obligatorie pentru judecători a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al judecătorului în funcție. Mai mult, Xenofon Ulianoschi întrunea în perioada vizată condițiile pentru recalcularea pensiei în corespundere cu exigențele legale în vigoare la data stabilirii pensiei, ce acordau acesteia dreptul la beneficierea de o pensie în cuantum de 80% din salariului judecătorului în exercițiu.

Instanța de apel a relevat că, Xenofon Ulianoschi a obținut un „bun” în sensul art. 1 Protocol nr. 1 CEDO, adică „un drept”, înainte de adoptarea și intrarea în vigoare a art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, drept ce nu poate fi anulat printr-o normă ulterioară. Or, este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului în procesul adoptării unor legi noi. Noile prevederi legale se vor aplica numai pentru viitor și numai față de persoanele care au solicitat acordarea pensiei după intrarea acestora în vigoare, fără a se aduce atingere drepturilor de pensie stabilite anterior.

În acest sens, instanța de apel a punctat că, dreptul reclamantului cu aplicarea principiului recalculării pensiei la creșterea ordinară a salariului judecătorului în exercițiu, fiind menținut de instanța de jurisdicție constituțională, iar dreptul subiectiv constituit în baza unor legi anterioare nu poate fi atins de cel născut, sub imperiul unei legi posterioare, potrivit regulii generale, legea nouă nu poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui. Legea nouă nefiind aplicabilă unei fapte din trecut conform prevederilor art. 6 din Codul civil.

În circumstanțele constatate, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la faptul că, recalcularea pensiei judecătorului urmează să se efectueze reieșind din cuantumul dreptului patrimonial dobândit, la caz, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări.

Instanța de apel a respins ca nefondate alegațiile Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că drepturile de pensionare a judecătorului sunt stipulate la art. III al Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014 și explicațiile Ministerului Justiției nr. 03/3250 din 03 aprilie 2015, deoarece normele respective nu produc efect retroactiv în raport cu dreptul reclamantului, survenit anterior intrării în vigoare a normelor invocate de pârâtă, iar opinia Ministerului Justiție nu poate fi reținută ca fiind temei de anulare a dreptului dobândit de reclamant în contextul normelor citate mai sus și a concluziilor expuse ale Curții Constituționale.

Respectiv, la acest segment instanța de apel a respins și alegațiile invocate în cererea de apel, precum că, odată ce au fost abrogate prevederile art. 32 din Legea nr.

544/1995, ce admiteau recalcularea pensiei judecătorului, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu sau modificării/creșterii salariului odată cu numirea acestuia în altă funcție superioară celei deținute, pensia judecătorilor care se află în exercițiul funcției nu mai are fundamentare legală de a fi recalculată odată cu majorarea salariului, deoarece acestea contravin circumstanțelor de fapt și de drept menționate mai sus.

De asemenea, instanța de apel a apreciat ca relevante și hotărârile Curții Constituționale, care s-a expus asupra dreptului la pensie a anumitor categorii de salariați, inclusiv și a judecătorilor.

La 24 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.164), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, împotriva deciziei din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi (f.d.165-166).

La 11 august 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.174), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului, împotriva deciziei din 09 iunie 2021 (f.d.175-177).

În motivarea cererii de recurs, suplimentar celor invocate în cererea de apel, recurentul Casa Națională de Asigurări Sociale, a indicat că decizia contestată este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a aplicat eronat legislația ce reglementează litigiul.

Recurentul a indicat că de la 01 ianuarie 2014 cuantumul pensiei lui Xenofon Ulianovschi a fost recalculat, ținându-se cont de majorarea salariului judecătorului în exercițiu, care s-a efectuat conform Legii nr. 328/2013 cu privire la salarizarea judecătorilor, luând în considerație vechimea în muncă ca judecător la momentul stabilirii pensiei pentru vechime în muncă.

Referitor la pretențiile intimatului privind recalcularea pensiei și achitarea diferenței pensiei, conform prevederilor art. 32 din Legea nr.544/1995, ținând cont de salariul de funcție a judecătorului Curții de Apel, Casa Națională de Asigurări Sociale menționează, că intimatul beneficiază de pensie pentru vechime în muncă ca judecător în cadrul Curții de Apel.

A remarcat că, la 16 mai 2014, a intrat în vigoare Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care a fost modificată și completată Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995. Astfel, la art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este prevăzut că judecătorii care beneficiază de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător vor primi pensie în mărimea stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

A menționat că la capitolul dat s-a expus și Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 03/3250 din 03 aprilie 2015, explicând că se recalculează pensiile stabilite până la data de 16 mai 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014) judecătorilor demisionați și judecătorilor eliberați din funcție în legătură cu atingerea plafonului de vârstă. Pensiile stabilite până la intrarea în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014 judecătorilor care activează în continuare în funcție de judecător nu se mai supun

recalculării în temeiul art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 - XIII din 20 iulie 1995.

Odată ce au fost abrogate prevederile art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, ce admiteau recalcularea pensiei judecătorului ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu sau modificării/creșterii salariului odată cu numirea acestuia în altă funcție superioară celei deținute, pensia judecătorilor care se află în exercițiul funcției nu mai are fundamentare legală de a fi recalculată odată cu majorarea salariului. Dreptul la recalcularea pensiei fiind rezervat doar judecătorilor demisionați și judecătorilor eliberați din funcție în legătură cu atingerea plafonului de vârstă, precum și indică art. 32 alin. (3) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Recurentul consideră că nu pot fi reținute alegațiile intimatului precum că art. III al Legii nr. 60/2014, nu se atribuie la Legea nr.544/1995 or, la caz legislatorul s-a referit concret anume la acest tip de funcționari de stat - judecători, activitatea cărora este reglementată de Legea cu privire la statutul judecătorului. Respectiv, specificarea concretă, prin lege a unor chestiuni ce țin de drepturile de pensionare a judecătorilor, nu poate fi interpretat altfel decât prevede legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 09 iunie 2021.

La 06 august 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat decizia motivată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8003421967AS, anexat la materialele dosarului (f.d.168).

La 24 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.164), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 11 august 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.174), a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului, împotriva deciziei din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, astfel se atestă că recursul a fost depus în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 08 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Xenofon Ulianovschi copia cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.179).

Prin referința depusă, Xenofon Ulianovschi a solicitat respingerea cererii de recurs, cu menținerea hotărârilor judecătorești adoptate în prezenta cauză de instanțele ierarhic inferioare (f.d.182-185).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva

Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh